

תנובות העדרים למשקיהם בתש"ל

כל המשקים האלה עומדים כיום מעל הממוצע הארצי.

ובסיכום: משקים למעלה מ-8000 ק"ג	
(3)	4
משקים מ-8000 ק"ג — 7500 ק"ג	
(4)	10
משקים מ-7500 ק"ג — 7000 ק"ג	
(29)	34
משקים מ-7000 ק"ג — 6500 ק"ג	
(50)	49
משקים מ-5000 ק"ג — 4500 ק"ג	
(—)	1
משקים פחות מ-4500 ק"ג	
(1)	—

2 מושבים עלו לתנובות מעל 6000 ק"ג, דבר שלא הושג בשנה הקודמת, ובשתי השנים לא נשארו כבר מושבים עם תנובות נמוכות מ-5000 ק"ג בממוצע.

בביקורת ב' עלו ריכוזי הבקורת מ-17 ל-26 ושלושה מהם עברו תנובות ממוצעות של 6000 ק"ג (2). 17 בין 6000 — 5000 (11). 5000 — 4000 היו 6 (4), בוסתן הגליל אשר החזיק אשתקד במקום הראשון עבר לביקורת א'. כמו כן מושב אורות.

שדה-יעקב עלה לצמרת תוך תוספת 680 ק"ג חלב בממוצע והגיע להישג הנכבד של 6442 ק"ג חלב. העלייה הגדולה ביותר היתה בניר-בנים וניר-ישראל 700 ק"ג, בצרון 600 ק"ג, גדרות 500 ק"ג, מושב מרחביה 340 ק"ג, גיאה 300 ק"ג, שפיר, אביגדור 200 ק"ג ולמעלה מ-100 ק"ג עין-אילה וערוגות.

יש לציין פעם נוספת, שאין כל קשר בין גובה התנובה ואחוז השומן והדבר מלמד שבמימשק נכון אפשר להשיג % שומן גבוה, גם כשכמות החלב גבוהה ומאידך גיסא — תנובה נמוכה איננה מבטיחה % שומן גבוה בלי מימשק מתאים. יתעודדו-נא המשקים מהשגיהם ויראו האחרים בהם "תמריץ" למה שניתן להגיע עם הפרה ה-ישראלית-פריזית, ועם הידע המקצועי שנצבר בארצנו.

בשם ספר העדר

א. בן-צבי

30 דצמבר 1970.

גם בסיכומי שנת תש"ל אנו מגישים ל-משקים את דירוג עדריהם לפי תנובת החלב ה-ממוצעת עם סיכומי השנה הארציים ולפי קבוצות מימשק (קיבוצים ומשקים שיתופיים $3 \times$), בתי-ספר חקלאיים, קיבוצים ומושבים שיתופיים $2 \times$ מושבים ובקורת ב') כל החומר בחוברת אחת.

בשנת הדו"ח עלה מספר המשקים שממוצע עדריהם עובר את 8000 ק"ג משלושה לארבעה. קבוצ מרחביה חזר ותפס את מקומו בצמרת תוך עלייה בכ-400 ק"ג חלב ולא זו בלבד, אלא הוא גם המשק הראשון ששבר את תקרת ה-8500 ק"ג. קב' געש הבא צמוד אחריו, הגיע להישג יוצא דופן זה, תוך שיקום כללי של עדרו. (לא במעט בעזרתה הפעילה של ה.מ.ב.). קרית-ענבים הוסיפה להישג הכביר של השנה הקודמת 100 ק"ג וגן-שמאל טיפס בשנה אחת ב-600 ק"ג, על מנת להצטרף למשקי השיא (תוך התקדמות מתמדת בשיעור 500 ק"ג מדי שנה בשנים ה-אחרונות). יבורכו בוקרי משקים אלה. חיזוק ואימץו ושמרו על הישגיהם!

שיאים בלתי רגילים הושגו גם ע"י המשקים מעגן-מיכאל וכרמיה שבשנה אחת העלו את תנור בותיהם יותר מ-1500 ק"ג חלב.

ראויים לציון המשקים:

פרוד, גבת, שדות-ים, נחשונים, רבדים אשר עלו ב-900 ק"ג בממוצע;

ניר-יצחק עלה ב-800 ק"ג בממוצע;

הזורע, יקום ובארות-יצחק עלו ב-700 ק"ג בממוצע;

משאבי-שדה, להבות-הבשן, עין-שמר, ברקאי, אורים, צאלים ואור-הנר עלו ב-600 ק"ג ב-ממוצע;

שלוחות, גבעת-עוז, כפר-גלעדי, שפיים, חור-שים, נתיב-הל"ה, כפר-רופין, כברי, דגניה א', גנוסר עלו ב-500 ק"ג בממוצע;

מענית, גליליים, גבעת-חיים, ברור-חיל, יטב-תה, בוחן, גת עלו ב-400 ק"ג בממוצע.

תוצאות ביקורת החלב והשומן בתש"ל

(הרשימה ערוכה לפי רמת התגובה)

פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן	המשק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן	המשק
182.9	8530	261	3.06	1. מרחביה	101.8	7234	208	2.87	36. נירי-צחק
99.9	8428	251	2.98	2. געש	220.1	7220	240	3.33	37. שערי-העמקים
144.3	8391	286	3.41	3. קרית-ענבים	205.8	7205	234	3.25	38. עין-הרוד, אחוד
166.7	8209	263	3.20	4. גן-שמואל	127.8	7194	217	3.02	39. שדות-יים
217.2	7950	265	3.33	5. בית-אלפא	130.9	7161	246	3.43	40. כפר-עוז
140.3	7694	252	3.27	6. יטבתה	139.2	7150	221	3.09	41. דביר
207.5	7636	253	3.31	7. הזורע	207.2	7139	228	3.19	42. עין-חרוד, הקה"מ
152.7	7614	235	3.09	8. כרמיה	135.0	7118	214	3.01	43. מעלה-החמשה
153.3	7596	243	3.20	9. חפציה-בה	157.1	7103	210	2.95	44. מענית
109.5	7559	260	3.44	10. דורות	305.0	7088	232	3.28	45. יגור
148.8	7552	227	3.00	11. מעגן-מיכאל	223.5	7085	242	3.41	46. שריד
182.9	7548	243	3.22	12. המעפיל	118.6	7085	239	3.37	47. נחשונים
286.4	7537	238	3.16	13. גבע	136.8	7066	243	3.44	48. נחל-עוז
142.2	7534	246	3.27	14. שלוחת	111.7	6968	240	3.45	49. להבות-הבשן
164.9	7468	248	3.32	15. בחן	162.0	6964	222	3.19	50. עין-החורש
161.0	7464	229	3.07	16. גת	91.8	6964	216	3.10	51. גליליים
147.3	7464	227	3.04	17. אלומות	147.0	6961	237	3.40	52. שדה-אליהו *
141.3	7464	226	3.03	18. גבעת-השלשה	130.1	6928	222	3.20	53. יורעאל
137.2	7446	235	3.15	19. אילון	132.8	6920	230	3.32	54. ניר-אליהו
106.8	7439	245	3.29	20. פורד	126.1	6920	223	3.22	55. סער
159.4	7428	244	3.28	21. מסילות	148.2	6913	238	3.45	56. כפר-גליקסון
141.3	7424	241	3.24	22. גבעת-עוז	160.4	6913	232	3.35	57. כפר-רופין *
163.2	7388	250	3.38	23. כפר-גלעד	203.6	6902	237	3.43	58. עין-הנצי"ב
208.3	7380	240	3.25	24. שפיים	179.5	6899	222	3.22	59. גבעת-חיים, אחוד
126.8	7380	219	2.97	25. משאבי-שדה	200.2	6888	218	3.17	60. זיקים
164.8	7377	229	3.10	26. ניצנים	283.8	6869	244	3.55	61. יפעת
108.8	7373	237	3.21	27. חצרים	136.1	6869	226	3.29	62. כפר-בלום
131.3	7373	232	3.15	28. דפנה	176.9	6866	229	3.33	63. גשר
141.1	7373	207	2.81	29. עין-גב	174.9	6866	222	3.23	64. שערי-הגולן
124.2	7366	233	3.16	30. חורשים	141.0	6851	212	3.10	65. דברת
140.0	7358	227	3.09	31. עין-השופט	117.7	6840	232	3.39	66. בית-קמה
147.5	7347	230	3.13	32. עמיר	204.1	6833	236	3.45	67. יקום
157.2	7344	240	3.27	33. נתיב-הל"ה	242.4	6815	227	3.33	68. גניגר
187.2	7322	258	3.53	34. גבת	128.2	6815	210	3.08	69. ברור-חיל
146.8	7311	224	3.06	35. סעד	208.6	6811	236	3.46	70. עין-שמר

* שתי חליבות ביממה.

פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן	המשק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן	המשק
112.3	6435	214	3.33	109. גזית	198.3	6789	231	3.40	71. מעברות
225.7	6431	197	3.07	110. אושה	195.3	6782	224	3.30	72. רמת־יוחנן
271.0	6424	224	3.48	111. תל־יוסף	127.7	6778	214	3.16	73. ברקאי
111.3	6424	224	3.48	112. חולתא	251.3	6771	204	3.01	74. שובל
113.2	6420	212	3.30	113. מחניים	149.7	6760	215	3.18	75. כברי
180.6	6406	204	3.18	114. צרעה	149.1	6742	194	2.88	76. כסופים
174.8	6402	214	3.34	115. נוה־איתן	137.9	6723	208	3.09	77. דן
145.9	6397	219	3.43	116. רמת־דוד	1448.	6720	238	3.54	78. נחשולים
181.8	6377	202	3.16	117. בית־השיטה	160.7	6720	223	3.32	79. רגבים
134.0	6373	199	3.12	118. רביבים	122.4	6712	220	3.28	80. באר־היצחק
122.1	6369	225	3.54	119. מפלסים	153.6	6709	204	3.04	81. עין־דוד
160.5	6358	206	3.24	120. בית־גוברין	135.4	6701	230	3.43	82. רשפים
170.4	6355	193	3.04	121. לוחמי־הגיטאות	138.3	6698	204	3.04	83. רמת־השופט
139.1	6340	197	3.10	122. רמות־מנשה	161.9	6676	220	3.30	84. מעור־חיים
146.6	6333	198	3.13	123. חפץ־חיים	172.4	6672	214	3.20	85. בית־העמק
133.9	6315	210	3.32	124. נוה־אור	272.8	6658	190	2.85	86. דגניה ב'
139.0	6315	201	3.18	125. מצר	151.8	6643	231	3.47	87. עין־צורים
160.8	6296	200	3.18	126. חולדה	127.7	6592	211	3.20	88. עין־השלשה
83.3	6289	216	3.43	127. ברעם	235.3	6585	212	3.22	89. משמר־העמק
102.6	6285	208	3.31	128. הגושרים	122.8	6577	220	3.34	90. גבים
199.9	6267	210	3.35	129. נען	189.2	6574	221	3.36	91. מולדת
148.9	6252	201	3.21	130. גדות	146.8	6559	203	3.10	92. בארי
151.7	6242	209	3.35	131. החותרים	171.4	6537	186	2.85	93. אורים
141.3	6231	194	3.11	132. יסעור	207.3	6530	208	3.18	94. יבנה
226.0	6223	212	3.40	133. שבי־ציון	131.8	6526	208	3.18	95. ראש־הנקרה
176.8	6212	203	3.27	134. נגבה	119.1	6504	206	3.17	96. פלמחים
132.8	6198	196	3.17	135. כפר־המכבי	97.1	6504	198	3.05	97. גבולות
73.0	6183	198	3.20	136. שילר	198.5	6497	191	2.94	98. דגניה א'
114.0	6172	193	3.12	137. חוקוק	144.1	6490	205	3.16	99. רבדים
181.7	6172	186	3.02	138. נירים	178.1	6486	202	3.12	100. צאלים
148.4	6143	197	3.20	139. כפר־מנחם	239.9	6482	224	3.46	101. עין־הפרץ
194.5	6136	201	3.28	140. כפר־מסריק	139.3	6482	215	3.32	102. משואות־היצחק
105.0	6117	190	3.11	141. כפר־סאלד	133.9	6482	204	3.15	103. בית־קשת
83.0	6096	203	3.33	142. כפר־החורש	188.8	6479	203	3.13	104. מסדה
209.7	6088	203	3.34	143. אשד'־יעקב, מאוח'	144.2	6446	218	3.37	105. אור־הנר
118.3	6081	201	3.31	144. נורדיה	166.3	6464	214	3.31	106. משמר־הנגב
157.6	6055	199	3.28	145. עין־כרמל	262.4	6461	213	3.30	107. גב'־חיים, הקה"מ
89.9	6052	186	3.07	146. ניר־עציון	159.4	6442	200	3.10	108. גנוסר

° שתי הליבות ביממה.

פרות	חלב	שומן	%	המשק	פרות	חלב	שומן	%	המשק
בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן	בממוצע	בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן	בממוצע
147. שמרת *	130.2	6048	207	3.42	176. הדסים, כפה"נ	21.7	5782	223	3.86
148. מלכיה	133.2	6048	202	3.34	177. מבקיעים	99.3	5778	194	3.35
149. בית-זרע	232.1	6048	195	3.22	178. ארז	107.1	5771	180	3.12
150. גלעד °	114.6	6037	188	3.12	179. נהלל, בי"ס חקלאי	52.8	5752	210	3.65
151. גבעת-ברנר	260.9	6026	190	3.15	180. בני-דורר °	93.4	5749	189	3.28
152. תימורים	129.8	6023	182	3.03	181. עפולה, חות למוד	35.0	5720	204	3.56
153. רגבה °	191.3	6012	206	3.42	182. סאסא	74.5	5709	192	3.37
154. יסודות	144.4	6012	197	3.28	183. אילת-השחר °	131.0	5698	192	3.37
155. גברעם	141.6	6004	203	3.38	184. מגן °	185.0	5694	161	2.82
156. רעים °	130.8	6004	192	3.19	185. מעין-ברוך °	119.6	5687	190	3.34
157. אפק	123.3	5986	181	3.02	186. ניר-גלים	98.0	5636	183	3.24
158. מורע °	202.8	5971	211	3.53	187. בן-שמן, כפר"הג	59.3	5603	170	3.04
159. אשד"יעקב, אחוד	221.8	5968	192	3.22	188. מעגן	139.3	5544	164	2.95
160. יראון	104.3	5957	185	3.10	189. בית-אורן	86.8	5533	174	3.14
161. עינת °	157.3	5946	187	3.14	190. יד-מרדכי °	147.3	5522	183	3.32
162. כנרת	352.9	5909	191	3.23	191. כפר-חטיס	145.4	5479	181	3.30
163. פלמח-צובה	100.1	5906	197	3.33	192. רוחמה °	115.2	5406	175	3.24
164. אלוניאבא	126.7	5898	198	3.36	193. גלים, כפה"נ °	41.3	5252	187	3.57
165. משגב-עם	89.8	5895	195	3.31	194. נצר-סירני	115.3	5161	171	3.32
166. תל-קציר	141.2	5891	186	3.15	195. מקוה-ישראל				
167. לביא	99.3	5887	185	3.15	196. בי"ס חקלאי °	80.6	4986	171	3.43
168. הבונים	126.3	5880	182	3.09	196. כפר-סילבר,				
169. רמת-הכובש	147.9	5869	185	3.15	197. בי"ס חקלאי	43.8	4840	170	3.51
170. להבות-חביבה	99.4	5855	190	3.25	197. מגידו	118.7	4825	157	3.26
171. משמר-רוד °	119.1	5829	198	3.39	198. עיינות,				
172. העוגן	173.6	5811	195	3.36	199. בי"ס חקלאי	52.3	4792	165	3.45
173. גל-און °	147.8	5804	196	3.38	199. נחלת-יהודה				
174. אפיקים	255.2	5800	176	3.03	200. בי"ס חקלאי °	43.7	4559	165	3.63
175. גור °	94.2	5793	184	3.18	200. כפר-דנוער הדתי * 55.5	55.5	4249	147	3.46

מושבים

1. באר-טוביה *	1008.8	6117	203	3.32	9. כפר-חיים *	205.6	5515	186	3.38
2. בוסתן-הגליל *	146.3	6062	202	3.36	10. בית-יצחק *	409.6	5471	192	3.51
3. כפר-ביאליק *	106.3	5833	197	3.38	11. כפר-זיתקין *	898.1	5453	194	3.55
4. נהלל *	508.3	5738	197	3.44	12. יקנעם *	211.8	5442	181	3.33
5. כפר-יוזבורג *	741.8	5658	194	3.42	13. בית-שערים *	431.8	5398	194	3.60
6. כפר-יחזקאל *	691.0	5559	188	3.39	14. בלפוריה *	260.8	5387	188	3.49
7. אורות *	149.9	5537	191	3.45	15. כפר-ידידיה *	245.1	5198	187	3.59
8. כפר-יהושע *	684.1	5533	196	3.55	16. בית-לחם הגלילית *	175.0	5139	178	3.47

* שתי חליבות ביממה.

ביקורת ב'
תוצאות ביקורת החלב והשומן בתש"ל
(הרשימה ערוכה לפי רמת התנובה)

פרות	חלב	שומן	%	המשק	פרות	חלב	שומן	%	המשק
בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן		בממוצע	ק"ג	ק"ג	השומן	
128.4	5409	176	3.26	14. גדרות *	163.5	6442	213	3.30	1. שדה-יעקב *
147.8	5366	181	3.37	15. עין-אלה *	137.9	6033	211	3.49	2. תל-עדשים *
74.4	5329	192	3.61	16. תלמי-אלעזר °	108.1	6004	201	3.34	3. מרחביה, מושב *
104.7	5285	192	3.64	17. כרם-מהר"ל *	120.8	5982	209	3.50	4. כפר-ברוך *
25.9	5282	180	3.41	18. בית-אלעזרי °	58.7	5884	220	3.74	5. גן-השומרון *
249.7	5241	174	3.32	19. צלפון *	94.1	5822	199	3.42	6. ניר-ישראל *
50.3	5110	167	3.26	20. קדרון °	160.4	5752	199	3.46	7. בצרון *
103.3	4938	173	3.50	21. ערוגות *	258.1	5734	192	3.34	8. ניר-בנים *
113.1	4920	169	3.44	22. כפר-חגלה °	78.6	5654	192	3.39	9. כפר-הרא"ה *
119.6	4862	171	3.52	23. כפר-אחים *	90.8	5650	198	3.50	10. שפייר
67.4	4782	167	3.49	24. גיא °	82.7	5574	181	3.24	11. יגון *
99.4	4526	164	3.63	25. תנובות *	509.5	5512	193	3.51	12. אביגדור *
118.1	4482	152	3.40	26. דור °	162.0	5504	196	3.56	13. היוגב *
					2 ° חליבות ביממה				

תצוגת בקר ה-19 של „און”

נענינו על ידי שלושה רפתנים, בני סמכא: יואב גרמון מיגור, חנוך פלטר משדה אליהו ויעקב קרייצר מיפעת.

אחדות-דעים מוחלטת שוררת ביחס לבנות „זמיר”. „זמיר” הוא בנו של „עדי” שהצטיין ב-הרבה סופארלאטיבים: „עדי” מכונן היה באון-הפריה מירבי, ה„פייטר” מספר 1 עד כה בארץ. מזירמתו בוצעו 65.400 הזרעות והשפעתו ניכרת על הטיפוח בגזע הישראלי-פריזי. בכל התכונות היצרניות התבלט לטובה, פרט למהירות גדילה של בניו שהיתה שלילית בשיקלול וגם מבנה גופן של בנותיו קטן וקל במקצת.

בנות „זמיר” שהיוו קבוצה מלוכדת בעלת-אחידות שבתה את עיני-כל בהופעתן הנאה: שלד גדול וחזק, אופי חלבי, עטינים טובים מאד, מחור ברים היטב, פטמות בלי פגם בצורתן ובמיקומן. הקבוצה הייצוגית של בנות זמיר אשרה את אמי-נות השיפוט הגופני כאשר לכל בנותיו ניתן ציון מעולה בכל הפריטים. גם הנבת החלב מהווה שיא: 3.113 ק"ג ב-122 ימי-חליבה הראשונים.

בתצוגת הבקר, שנערכה ביום 10 לנובמבר ש.ז. בסככות „און” ע"י שריד, הוצגו 5 קבוצות מבכירות בנות של פרים, שנולדו בארץ בשנת 1966. מארגני-התצוגה מציינים, בהקדמה לקטלוג, כי נתקלו הפעם בקשיים שלא ידעום קודם. עד כה נהגו לפקוד כ-50—60 עדרי-בקר קבוציים והצליחו לשיפוט שיפוט גופני ולרשום תנובות חלב של כ-400 מבכירות, בנות של 5-6 פרים בהמתנה. הפעם עברו 109 עדרים בכל מרחב „און” ולא נמצאו בהם אלא 240 מבכירות. ב-משקים רבים לא נשארה אפילו מבכירה אחת, מהמועמדות לתצוגה. רובן ככולן נמכרו לחו"ל ויתכן כי נצטרך להעתיק את מבחן הפרים ה-צעירים לאיראן ולסיציליה, אם נמשיך במכירת רוב המבכירות הללו לחו"ל.

אבל התצוגה נסכה שביעות רצון ומצב רוח טוב בלב מבקריה. בקשנו רפתנים אחדים לסכם את התרשמותם ממראה עיניהם. הרי סוף סוף דעת החברים אשר ברפת מקום עבודתם היא היא שצריכה להשפיע על השיקולים בהוצאת מסקנות.